

Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау министырлыгы
Дәүләт автономияле һөнәри белем бирү учреждениясе
Түбән Кама медицина көллияте

ЭШ ПРОГРАММАСЫ

ТАТАР ТЕЛЕ ҺӘМ ҺӨНӘРИ СӨЙЛӘМ СӨНГӘТЕ

дисциплинасы

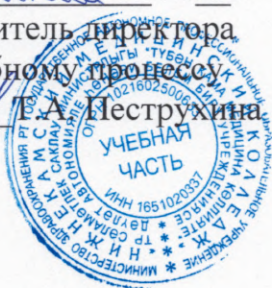
Белгечлек: 34.02.01 Шәфкать туташы эше

СОГЛАСОВАНО

«3» ноя 2021 г.

Заместитель директора
по учебному процессу

Г.А. Неструхина

УТВЕРЖДЕНО

на заседании ЦМК

языковых дисциплин

протокол № 40 от «3» 07

2021 г.

Председатель ЦМК

Т.Ш. Шакирова

Татар теленнән эш программасы Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасының башка телләр турында Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы укыту һәм фән министрлыгының 22.02.11 №1662/11 хатына нигезләнеп, дәүләт федераль укыту стандартларының вариатив өлешеннән алынып **34.02.01 Шәфкать туташы** эше белгечлеге өчен төзелде

Төзүче оешма: дәүләт автономияле һөнәри белем бирү учреждениясе «Түбән Кама медицина көллияте»

Төзүче:

Юсупова Ләйлә Илсуровна - Түбән Кама медицина көллиятенң югары категорияле татар теле укытучысы

ЭЧТӨЛӨК

	стр.
ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ	4
УКУ ФӘНЕНЕҢ ЭСТӨЛЕГЕ ҺӘМ СТРУКТУРАСЫ	6
УКУ ФӘНЕН АЛЫП БАРУ ӨЧЕН БУЛДЫРЫЛГАН ЧАРАЛАР	14
СТУДЕНТЛАРНЫҢ БЕЛЕМНӨРЕН БӘЯЛӘУ БУЕНЧА МЕТОДИК КҮРСӘТМӘЛӘР	16

1. ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

1.1. Программаны куллану өлкәсе

Татар теле һәм һөнәри сөйләм теленнән эш программасы махсус профессиональ уку йортларының татар телен һәм әдәбиятын өйрәнүче, татар телендә сөйләшүче студентлар өчен **34.02.01 Шәфкать туташы** эше белгечлеге өчен төзелде.

1.2. Төп һөнәри белем бирү программасының уку фәннәре структурасындагы урыны: Татар теле һәм һөнәри сөйләм теле гуманитар, телләр циклына карый.

1.3. Уку фәнненең максаты һәм бурычлары – студентларның белем һәм күнекмәләренә төп таләпләр:

Уку фәнненең максаты һәм бурычлары:

- студентларның медицина терминологиясе: кеше әгъзаларының, авырулар, аларның төрләре, авырту төрләренен, дару үләннәренен русча – татарча әйтелешен үзләштерүгә ирешү;
- студентларның татар әдәби телен үзләштерүенә, текстны аңлап, сәнгатьле итеп, йөгерек укуына, дөрес яза белүенә, әдәби тел нормаларын саклап, төрле темаларга иркен сөйләшүенә ирешү;
- студентларны, гомумән, татар әдәбияты, халык авыз иҗаты, татар халкының җыр-музыкасы, театры, сынлы сәнгате белән таныштыру, шагыйрьләр, язучылар һәм аларның әсәрләрен үзләштерүләренә ирешү;
- халык тарихын һәм мирасын өйрәнү аша яшүсмерләрдә Ватанга, халыкка, туган телгә мәхәббәт, олыларга, кечеләргә һәм, гомумән, кешегә ихтирам, мәрхәмәтлелек, шәфкатьлелек тәрбияләү.

Курс ахырында студентлар түбәндәге белем һәм күнекмәләргә ия булырга тиеш:

- медицина терминологиясе: кеше әгъзаларының, авырулар, аларның төрләре, авырту төрләренен, дару үләннәренен русча – татарча әйтелешен белү;
- әдәби әсәрнең жанрын билгели белү;
- әдәби әсәрнең сюжетын тотып ала белү;
- уңай герой, лирик герой төшенчәләрен аера белү;
- әдәби әсәрләрдән сурәтләү чараларын таба белү.
- татар халкының бәйрәмнәре, гаилә-көнкүреш, гореф-гадәт һәм йолаларын аңлата белү;
- милли орнаментларны аера белү;

- халык авыз ижаты жанрларын аера, аларга аңлатма бирэ белү;
- эдипләрнең тормыш юлы һәм ижаты турында тулырак мәгълүмат бирэ белү;
- матур әдәбиятның башка сәнгать төрләре белән бәйләнешен күрсәтә белү;
- укылган текст турында әңгәмәдә катнаша алу, сөйләмдә гади һәм жәенке жөмлөләрдән файдалана алу;
- өйрәнелгән язучылар турында сөйләп бирү;
- укылган текстның эчтәлеген сөйли һәм нәтижә ясый белү, аңа үз мөнәсәбәтеңне белдерә алу;
- уку һәм сөйләм барышында орфоэпик нормаларны саклау.

1.4. Программада бирелгән сәгатьләр саны:

тулы уку сәгате 244 сәгать, шул исәптән:
гамәли дәрәсләр 196 сәгать;
мөстәкыйль эшләр 48 сәгать.

2. УКУ ФӘНЕНЕҢ ЭЧТӘЛЕГЕ ҺӘМ СТРУКТУРАСЫ

2.1. Уку фәненең күләме һәм эш төрләре

Эш төрләре	Сәгатьләр саны
Тулы уку сәгате (барлыгы)	244
Гамәли дәрәсләр (барлыгы)	196
Теория һәм гамәли дәрәсләр	164
Белемнәрне тикшерү	28
Билгеле зачет	4
Мөстәкыйль эшләр (барлыгы)	48
Йомгаклау дәресе билгеле зачет формасында	

1 курс

2.2. Тематический план и содержание учебной дисциплины «Татарский язык»

Наименование разделов и тем	Содержание учебного материала, лабораторные работы и практические занятия, самостоятельная работа обучающихся	Объем часов	Уровень освоения
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Татар халкының тарихи мэдэни мирасы.	Теманың эчтәлеге. Язу үрнәкләре. Аш – су. Жыр һәм био. Язу үрнәкләре, әдәбият. Гайлә бәйрәмнәре.	2	1
Сәнгать. Милли киём үрнәкләре.	Теманың эчтәлеге. Милли традицияләр: тегү, чигү. Милли киём.	2	1
Бизәнү әйберләре. Ювелир сәнгате.	Теманың эчтәлеге. Бизәнү әйберләре. Ювелир эшләнмәләренен төрләре.	2	2
Татар этногенезы килеп чыгышы.	Теманың эчтәлеге. Татар халкының килеп чыгышы. Болгар дәүләте, Алтын Урда, Казан ханлыгы.	2	2
Татар” атамасының барлыкка килү тарихы.	Теманың эчтәлеге. “Татар” атамасының барлыкка килү тарихы. Сорауларга җавап.	2	2
Мөстәкыйль эш: нәсел шәжәрәсен ясарга		4	3
“Тарихи –мәдәни мирас” темасы буенча сочинение.	Теманың эчтәлеге. Сочинение «Тарихи –мәдәни мирас»	2	2
Күренекле мәгърифәтчеләр.	Теманың эчтәлеге. Ш. Мәрҗәни, К. Насыри, Ф. Аитова, М. Мозаффариярнен мәгърифәт өлкәсендәге эшчәнлеге.	2	2
Татар милли мәдәнияте үсеше.	Теманың эчтәлеге. Татар милли мәдәниятенен чәчәк ату чоры. Театр һәм музыка. «Сәйяр» һәм «Нур» труппалары.	2	2
Татар театры тарихы.	Теманың эчтәлеге. Театр тарихы турында презентация карау. Сорауларга җавап.	2	2
Күренекле драматург К. Тинчулин.	Теманың эчтәлеге.	2	2

«Зәңгәр шәл», «Сүнгән йолдызлар» һ.б. әсәрләр.	К.Тинчуринның тормыш һәм ижат юлы. «Зәңгәр шәл» һ.б. әсәрләр өйрәнү.		
Драматург Г.Камал ижаты. «Беренче театр» һ.б. әсәрләр.	Теманың эчтәлеген Драматург Г.Камал ижаты. «Беренче театр» һ.б. әсәрләр.	2	2
М. Фәйзи «Галиябану» музыкаль драмасы.	Теманың эчтәлеген М. Фәйзи «Галиябану» музыкаль драмасы.	2	2
Сочинение «Минем яраткан театр героём».	Теманың эчтәлеген. Сочинение «Минем яраткан театр героём»	2	2
Г. Тукай ижаты. Шигърьләрендә сәясәт, мөхәббәт, туган як, туган тел темалары.	Теманың эчтәлеген. Г.Тукайның тормыш юлына күзәтү ясау. Г. Тукай шигърьләрендә сәясәт, мөхәббәт, туган як, туган тел темалары.	2	2
Г.Тукайның сатира өлкәсендәге эшчәнлеген.	Теманың эчтәлеген. Г.Тукайның сатира өлкәсендәге эшчәнлеген. «Печән базары, яхуд яна Кисекбаш» әсәре.	2	2
Мөстәкыйль эш: Г.Тукайның бер шигърен ятларга		4	2
Герой – шагыйрь Муса Жәлил. Сугыш чорына кадәр булган һәм сугыш чоры ижаты	Теманың эчтәлеген Муса Жәлилнең тормыш юлына күзәтү ясау. Аның шигърьләрендә батырлык, иреккә омтылыш, сагыш, мөхәббәт темалары. Моабит дөфтәре.	2	2
»Моабит дөфтәре» циклы.	Теманың эчтәлеген »Моабит дөфтәре» циклы.	2	2
Мөстәкыйль эш: М.Жәлилнең бер шигърен ятларга		4	2
Татарстан Республикасы символлары.	Теманың эчтәлеген Татарстан Республикасы символлары: байрак, герб (тугра) аңлатмасы.	2	2
Түбән Кама шәһәре тарихы. Безнең көллият.	Теманың эчтәлеген Түбән Кама шәһәре тарихы, мәдәнияте, экологиясе, яшыл төрмөш. Безнең көллиятнең тарихы.	2	2
«Мәдәни мирас» бүлгеге буенча тест.	Теманың эчтәлеген «Мәдәни мирас» бүлгеге буенча тест.	2	2

2 курс

Наименование разделов и тем	Содержание учебного материала, лабораторные работы и практические занятия, самостоятельная работа обучающихся	Объем часов	Уровень освоения
1	2	3	4
Тел турында гомуми мәғлүмат. Тел турында законнар.	Теманың эчтәлегә Тел турында гомуми мәғлүмат. Тел турында законнар. Татар теленен үзенчәлекләре.	2	1
Татар теленен үзенчәлекләре.	Теманың эчтәлегә Татар теленен үзенчәлекләре. Сингармонизм законы.	2	1
Халык авыз ижаты. Татар мифологиясе	Теманың эчтәлегә Халык авыз ижаты. Жанрлары. К.Насыри, Н.Исәнбәт хезмәтләре. Афористик ижат төрләре.Йола һәм уен җырлары. Болгар чорынан алып XX гасырга кадәр булган татар халык ижаты.	2	2
Татар мифологиясе.	Теманың эчтәлегә Татар мифологиясе.	2	2
Афористик ижат төрләре.	Теманың эчтәлегә Афористик ижат төрләре.	2	2
Болгар чоры - XX гасыр татар халык ижаты.	Теманың эчтәлегә Болгар чоры - XX гасыр татар халык ижаты.	2	2
Йола һәм уен җырлары.	Теманың эчтәлегә Йола һәм уен җырлары. Сорауларга җавап.	2	2
Халык авыз ижаты “ темасы буенча семинар.	Теманың эчтәлегә Халык авыз ижаты “ темасы буенча семинар.	2	3
Халык йолалары һәм бәйрәмнәре.	Теманың эчтәлегә Халык йолалары һәм бәйрәмнәре. Гаилә йолалары,аларның әһәмияте. Язгы – жәйге бәйрәмнәр һәм көзге- кышкы йолалар.	2	2

Календар йолалар һәм бәйрәмнәр	Календар йолалар һәм бәйрәмнәр.	Теманың эчтәлегенә	2	2
Көн күреш йолалары, аларның әһәмияте.	Көн күреш йолалары, аларның әһәмияте.	Теманың эчтәлегенә	2	2
“Халык йолалары һәм бәйрәмнәр” темасы буенча семинар.	“Халык йолалары һәм бәйрәмнәр” темасы буенча семинар.	Теманың эчтәлегенә	2	3
Мөстәкыйль эш: “Татар халык йолалары һәм бәйрәмнәр” темасы буенча реферат язучысы.	Мөстәкыйль эш: “Татар халык йолалары һәм бәйрәмнәр” темасы буенча реферат язучысы.	Теманың эчтәлегенә	4	3
Татар әдәбиятында медицина темасы.	Татар әдәбиятында медицина темасы.	Теманың эчтәлегенә	2	3
Г. Әпсәләмовның тормышы, ижаты.	Г. Әпсәләмовның тормышы, ижаты.	Теманың эчтәлегенә	2	3
Ак чәчәкләр романында медицина хезмәткәрләренең фидакәр хезмәте.	Ак чәчәкләр романында медицина хезмәткәрләренең фидакәр хезмәте.	Теманың эчтәлегенә	2	2
Ак чәчәкләр романы.	Ак чәчәкләр романы.	Теманың эчтәлегенә	2	2
Мөстәкыйль эш: Г. Әпсәләмов “Ак чәчәкләр” романын уку.	Мөстәкыйль эш: Г. Әпсәләмов “Ак чәчәкләр” романын уку.	Теманың эчтәлегенә	4	3
Г. Кутуй тормышы һәм ижаты. “Вөҗдан газыбы” әсәре.	Г. Кутуй тормышы һәм ижаты. “Вөҗдан газыбы” әсәре.	Теманың эчтәлегенә	2	3
“Вөҗдан газыбы” әсәре.	“Вөҗдан газыбы” әсәре.	Теманың эчтәлегенә	2	2
М. Маликова тормышы һәм ижаты.	М. Маликова тормышы һәм ижаты.	Теманың эчтәлегенә	2	3
“Шәфкат” әсәре.	“Шәфкат” әсәре.	Теманың эчтәлегенә	2	2
“Шәфкат” әсәре.	“Шәфкат” әсәре.	Теманың эчтәлегенә	2	2
Мөстәкыйль эш: М. Маликова “Шәфкат” әсәрен уку.	Мөстәкыйль эш: М. Маликова “Шәфкат” әсәрен уку.	Теманың эчтәлегенә	4	3

С.Сөләйманова ижаты.	С.Сөләйманова ижаты. “Гөлбадран” әсәре. Теманың эчтәлегенә	2	3
“Гөлбадран” әсәре.	“Гөлбадран” әсәре белән танышу. Теманың эчтәлегенә	2	2
“Гөлбадран” әсәре.	Теманың эчтәлегенә “Гөлбадран” әсәре. Образларга бәя.	2	2
Н.Гыйматдинова ижаты.	Теманың эчтәлегенә Н.Гыйматдинова ижаты. Әсәрләрендә халык медицинасы.	2	3
Н.Гыйматдинова ижаты.	Теманың эчтәлегенә Язучы ижатының үзенчәлекләре. Сорауларга җавап.	2	2
Н.Гыйматдинова ижаты буенча семинар.	Теманың эчтәлегенә Н.Гыйматдинова ижаты буенча семинар.	2	2
“Татар әдәбиятында медицина темасы” буенча түгәрәк өстәл.	Теманың эчтәлегенә “Татар әдәбиятында медицина темасы” буенча түгәрәк өстәл.	2	3
Билгеле зачет	Билгеле зачет Теманың эчтәлегенә	2	3

3 курс

Наименование разделов и тем	Содержание учебного материала, лабораторные работы и практические занятия, самостоятельная работа обучающихся	Объем часов	Уровень освоения
1	2	3	4
Медицина терминнары сүзлеге. Медицинага кагылышлы сүзләрнең русча – татарча әйтелеше.	Теманың әчтәлеге Медицина терминнары сүзлеге. Медицинага кагылышлы сүзләрнең русча – татарча әйтелеше.	2	2
Кеше әгъзаларның русча – татарча әйтелеше.	Теманың әчтәлеге Тышкы һәм эчке әгъзаларның русча – татарча әйтелеше.	2	2
Кеше әгъзаларның русча – татарча әйтелеше.	Теманың әчтәлеге Тышкы һәм эчке әгъзаларның русча – татарча әйтелеше.	2	2
Авырулар һәм аларның билгеләрнең русча – татарча әйтелеше.	Теманың әчтәлеге Авырулар һәм аларның билгеләрнең русча – татарча әйтелеше.	2	2
Медицина хезмәткәрләрнең сөйләм әдәбе. Вазыйфалары, бурычлары.	Теманың әчтәлеге Медицина хезмәткәрләрнең сөйләм әдәбе. Вазыйфалары, бурычлары.	2	2
“Медицина терминологиясе” темасы буенча тест.	Теманың әчтәлеге “Медицина терминологиясе” темасы буенча тест.	2	3
Дару үләннәренең русча – татарча әйтелеше.	Теманың әчтәлеге Дару үләннәренең русча – татарча әйтелеше.	2	2
Дару үләннәренең русча – татарча әйтелеше.	Теманың әчтәлеге Дару үләннәренең русча – татарча әйтелеше.	2	2
Татарстанның яшел даруханәсе.	Теманың әчтәлеге Татарстанның яшел даруханәсе.	2	2
Язма эш.	Теманың әчтәлеге Язма эш.	2	2

Әдәби әсәрләрдә Ана образы бирелешә. Шәриф Хөсәенов – врач драматург	Теманың эчтәлегә Әдәби әсәрләрдә Ана образы бирелешә. Шәриф Хөсәенов – врач драматург	2	2
”Әниемнең ак күлмәгә” әсәре.	Теманың эчтәлегә ”Әниемнең ак күлмәгә” әсәре. Әсәр белән танышу.	2	2
”Әниемнең ак күлмәгә” әсәре.	Теманың эчтәлегә ”Әниемнең ак күлмәгә” әсәре. Образларга бәя.	2	2
Мөстәкыйль эш: Ш.Хөсәенов әсәрләрен үзлектән уку		4	3
Туфан Миннуллин тормышы һәм ижатына күзәтү.	Теманың эчтәлегә Туфан Миннуллин тормышы һәм ижатына күзәтү	2	2
“Әниләр һәм бәбиләр” әсәре.	Теманың эчтәлегә “Әниләр һәм бәбиләр” әсәре.	2	2
Сочинение “Әдәби әсәрләрдә Ана образы бирелешә”	Теманың эчтәлегә Сочинение “Әдәби әсәрләрдә Ана образы бирелешә”	2	2
Татар драматургиясе. Татарстанда театрлар.	Теманың эчтәлегә Татар драматургиясе. Татарстанда театрлар. Күренекле театр артистлары. Татар театрының классик әсәрләре. Премьералар.	2	3
Күренекле театр артистлары.	Теманың эчтәлегә Күренекле театр артистлары.	2	2
Татар театрының классик әсәрләре. Премьералар.	Теманың эчтәлегә Татар театрының классик әсәрләре. Премьералар.	2	2
Мөстәкыйль эш: үзлектән спектакльләр карау (“Курчак туге”, “Кара чикмән”, “Мулла”)		8	3
Караган спектакльгә бәяләмә язү.	Теманың эчтәлегә	2	3

Караган спектакльгә бәяләмә язу.			
Күренекле шагыйрьләрбез ижаты. Дәрдемәнд,Һ Такташ ижаты.	Теманың эчтәлегә Күренекле шагыйрьләрбез ижаты. Дәрдемәнд, Һ Такташ, Х.Туфан,С.Хәким. Бүтәнгә көн шигъриятенә күзәтү. Р.Харис, Р.Миңнуллин Һ.б.ижаты.	2	2
Х.Туфан,С.Хәким ижаты.	Теманың эчтәлегә Х.Туфан, С.Хәким ижаты.	2	2
Бүтәнгә көн шигъриятенә күзәтү.Р.Харис, Р.Миңнуллин Һ.б.ижаты.	Теманың эчтәлегә Бүтәнгә көн шигъриятенә күзәтү.Р.Харис, Р.Миңнуллин Һ.б.ижаты.	2	2
Күренекле композиторлар: С.Сәйдәшев, С.Садыйкова, Заһидулла һәм Фәрит Яруллиннар ижаты.	Теманың эчтәлегә Күренекле композиторлар: С.Сәйдәшев, С.Садыйкова, Заһидулла һәм Фәрит Яруллиннар,Р.Яхин, Н.Жиһанов.	2	2
Р.Яхин,Н.Жиһанов ижаты.	Теманың эчтәлегә Р.Яхин,Н.Жиһанов ижаты.	2	2
Күренекле рәссамнар: Х.Якулов, И.Зарипов.	Теманың эчтәлегә Күренекле рәссамнар: Х.Якулов, И.Зарипов. Б.Урманче – рәссам,скульптор, график.	2	2
Б.Урманче – рәссам,скульптор, график.	Теманың эчтәлегә Б.Урманче – рәссам,скульптор, график.	2	2
“Бүтәнгә көн драматургиясе,композиторлары,рәссамнары, шагыйрьләр” темалары буенча докладлар, чыгышлар.	Теманың эчтәлегә Бүтәнгә көн драматургиясе,композиторлары,рәссамнары, шагыйрьләр темасы буенча докладлар, чыгышлар.	2	3
Татар классик әдәбияте. Г.Исхакий ижаты.	Теманың эчтәлегә Татар классик әдәбияте. Г.Исхакий ижаты.	2	3
Мөстәкыйль эш: Г.Исхакий эсәрләрен үзлектән уку (“Теләнче кызы”, “Көз”)	Теманың эчтәлегә Г.Исхакий ижаты.	4	2
Г.Бәширов тормышы һәм ижаты.	Теманың эчтәлегә Г.Бәширов тормышы һәм ижаты.	2	2
Мөстәкыйль эш: Г.Бәширов эсәрләрен уку (“Туган ягым яшел бишәк”)	Теманың эчтәлегә Г.Бәширов тормышы һәм ижаты.	4	3
Ә.Еники тормышы һәм ижаты	Теманың эчтәлегә Ә.Еники тормышы һәм ижаты.	2	3

Ө.Еники тормышы һәм ижаты	Теманың эчтәлеген Ө. Еники әсәрләре белән танышу.	2	2
М.Мәһдиев тормышы һәм ижаты.	Теманың эчтәлеген М.Мәһдиев тормышы һәм ижаты.	2	2
М.Мәһдиев тормышы һәм ижаты.	Теманың эчтәлеген М.Мәһдиев әсәрләренә бая.	2	2
Мөстәкыйль эш: М.Мәһдиев әсәрләрен үзлектән уку (“Бәхилләшү”, “Кеше ките – жыры кала”, “Без кырык беренче ел балалары”)	Теманың эчтәлеген Бүгенге көн прозасына күзәтү. Өдәбияттагы яңалыклар. Яңа исемнәр. З.Кадыйрова әсәрләренә күзәтү. Факил Сафин ижаты. ”Шәүлә”, “Гөлжиһан” әсәрләре.	4	3
Бүгенге көн прозасына күзәтү. Фоат Садриев “Бәхетсезләр бәхете” әсәре.	Теманың эчтәлеген Бүгенге көн прозасына күзәтү. Өдәбияттагы яңалыклар. Яңа исемнәр. З.Кадыйрова әсәрләренә күзәтү.	2	3
Факил Сафин ижаты. ”Шәүлә”, “Гөлжиһан” әсәрләре.	Теманың эчтәлеген Факил Сафин ижаты. ”Шәүлә”, “Гөлжиһан” әсәрләре.	2	2
Зифа Кадыйрова ижаты.	Теманың эчтәлеген Зифа Кадыйрова тормыш юлы һәм ижатына кыскача күзәтү. Өсәрләре белән танышу.	2	2
Зифа Кадыйрова ижаты.	Теманың эчтәлеген Зифа Кадыйрова әсәрләрендә күтәрелгән темалар. Сорауларга җавап.	2	2
Зифа Кадыйрова ижаты.	Теманың эчтәлеген Зифа Кадыйрова әсәрләрендә күтәрелгән темалар. Сорауларга җавап.	2	2
Бүгенге көн прозасы буенча түгәрәк өстәл.	Теманың эчтәлеген Бүгенге көн прозасы буенча түгәрәк өстәл.	2	3
Якташым – миллиәт күрке. Түбән Кама төбәгенә ижади шәхесләре.	Теманың эчтәлеген Түбән Кама төбәгенә ижади шәхесләре: Ф.Абдуллин, М.Хафизов, М.Логинава һ.б.	2	3
Разил Вәлиев ижаты.	Теманың эчтәлеген Разил Вәлиев ижаты һәм тормыш юлына күзәтү.	2	2
Фәтхуллага Абдуллин ижаты.	Теманың эчтәлеген Фәтхуллага Абдуллин ижатына күзәтү.	2	2
Фәтхуллага Абдуллин ижаты.	Теманың эчтәлеген Фәтхуллага Абдуллин “Чүл бүресе” әсәре.	2	2

Марс Хафизов ижаты.	Теманың эчтелеге Марс Хафизов шигыржлөре белән танышу.	2	2
Мария Логинова, Никифор Тукмачев ижаты.	Теманың эчтелеге Мария Логинова, Никифор Тукмачев. Шигыржлөре белән танышу.	2	2
“Якташым – милләт күрке” темасы буенча семинар	Теманың эчтелеге Якташым – милләт күрке” темасы буенча семинар	2	2
Эшкә урнашу. Рәсми эш кәгазьләренәң төрләре, кулланылыш сфералары.	Теманың эчтелеге Эшкә урнашу. Рәсми эш кәгазьләренәң төрләре, кулланылыш сфералары.	2	2
Эшкә урнашу. Рәсми эш кәгазьләренәң төрләре, кулланылыш сфералары.	Теманың эчтелеге Эшкә урнашу. Рәсми эш кәгазьләренәң төрләре, кулланылыш сфералары.	2	2
Билгеле зачет	Теманың эчтелеге Билгеле зачет	2	3

Для характеристики уровня освоения учебного материала используются следующие обозначения:

1. – ознакомительный (узнавание ранее изученных объектов, свойств);
2. – репродуктивный (выполнение деятельности по образцу, инструкции или под руководством)
3. – продуктивный (планирование и самостоятельное выполнение деятельности, решение проблемных задач)

3. УКУ ФӘНЕН АЛЫП БАРУ ӨЧЕН БУЛДЫРЫЛГАН ЧАРАЛАР

3.1. Материаль- техник тәэмин итүгә таләпләр

Уку фәнен алып бару өчен татар теле һәм әдәбияты кабинеты булу мөһим.
Уку бүлмәсен жиһазландыру:

1. Такта
2. Эш урыны
3. Кресло офисное «Элемент»
4. Укучылар өстәле
5. Урындык «Стандарт»
6. Музей өчен витрина
7. Музей өчен шкаф
8. Шкаф гардероб
9. Ябык шкаф
10. Музей өчен витрина
11. Экран ScreenMedia

Техник уку чаралары:

1. Системный блок S1007BK – 450 W
2. Монитор BEN Q
3. Кондиционер WISNOW TAC – 24 CHSA\XA61
4. Многофункциональное устройство OKI MB472
5. Мультимедиа проектор Panasonic HT – LB80
6. Ноутбук
7. Ноутбук Портативный ПЭВМ RAYbook Bi1010

3.2. Курсның мәгълүмати тәэмин ителеше

Тәкъдим ителгән төп әдәбият, өстәмә әдәбият һәм интернет ресурслар

Төп әдәбият:

Юсупова, Л.И. Укыту әсбабы. Мәдәни мирас / Л.И.Юсупова.- Түбән Кама: УМЦ, 2012.- 104 б.

Өстәмә әдәбият:

Гыйләжев, Т.Ш. Әдәби мирас: тарих һәм заман/ Т.Ш.Гыйләжев. – Казан : Тат. кит. нәшр., 2005. – 246 б.

Расулова, З.А.Мәгърифәт йолдызлыгында / З.А.Расулова, А.Н.Хузиахметов.- Казан: Матбугат йорты нәшрияте, 1998.- 278 б.

- Мөхәммәдова, Р.Г. Татар халык киемнәре / Р.Г.Мөхәммәдова.- Казан: Татар. кит. нәшр., 1997.- 224 б.
- Жәлил.М. Моабит дәфтәре / М.Жәлил. Казан: Татар. кит. нәшр.2005. -156 б.
- Г.Тукай. Шигырьләр. Поэмалар / Г.Тукай. Казан: Татар. Кит. нәшр..1990.- 255 б.
- Әпсәләмов,Г.С. Ак чәчәкләр/Г.С.Әпсәләмов.- Казан: Татар. кит. нәшр., 1993.- 477 б.
- Маликова, М.Г. Шәфкать /М.Г.Маликова.- Казан: Татар. кит. нәшр., 1990.- 448 б.
- Әхмәдуллин, А.Г. Күңелләргә уятыр : хәзерге татар драматургиясе/ А.Г.Әхмәдуллин. – Казан : Мәгариф, 2007. – 223 б.
- Аминов, А.М. История татарского народа и Татарстана: Схемы, таблицы, тесты / А.М.Аминов.- К.: Магариф, 2000.- 135 с.
- Ишбулдин ,Б. Татарлар тарихы / Б.Ишбулдин. – Казан: Раннур, 2003.- 215 б.
- Тинчурин, К. Сайланма әсәрләр / К Тинчурин. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2008.- 209 б.
- Фәйзи,М. Сайланма әсәрләр /М.Фәйзи. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2009.- 132 б.
- Кутуев,Г.Сайланма әсәрләр/ Г.Кутуев.- Казан: Татар. кит. нәшр., 1996.- 317 б.
- Гыймәтдинова,Н. Сәвилә / Н.Гыймәтдинова.- Казан: Татар. кит. нәшр., 2001.- 253 б.
- Мусин ,Ф. Гаяз Исхакый / Ф.Мусин.- Казан: Татар. кит. нәшр., 1998.- 187 б.
- Еникеев,Ә. Әсәрләр 5 томда / Ә.Еникеев.- Казан: Татар. кит. нәшр., 2000.- 447 б.
- Мәһдиев,М. Кеше китә – жыры кала / М.Мәһдиев.- Казан: Татар китабы нәшр., 1996.- 267 б.
- Кадырова, З. Сагынырсың мин булмам / З.Кадырова.- Казан: Татар китабы нәшр., 2011.- 175 б.

Интернет-ресурслар:

Мәгълумат интернет – ресурслар буенча

4. СТУДЕНТЛАРНЫҢ БЕЛЕМНӘРЕН БӘЯЛӘУ БУЕНЧА МЕТОДИК КҮРСӘТМӘЛӘР

Студентларның белемнәрен билгеләүдәге күрсәткечләр булып, аларның гамәли дәресләрдә телдән җаваплары, сочинение, язма эш, тест башкарулары, докладлар һәм чыгыш ясаулары, семинар дәресләр, түгәрәк өстәлдә күтәрелгән сорауларга җавап бирү кебек биремнәрне үтәүләре тора.

Укытуның нәтижәсе (үзләштерелгән күнекмәләр һәм белемнәр)	Белемнәрне бәяләү буенча методлар һәм формалар
1	2
Күнекмәләр:	
-әдәби тел нормаларын саклап аралашу күнекмәләренә ирешү	телдән җавап
– татар халкының гаилә-көнкүреш, гореф-гадәт һәм йолалары турында әдәби тел нормаларын кулланып сөйли белү	телдән җавап семинар, билгеле зачет
– халык авыз ижаты жанрларын тормышта куллану, аларга аңлатма бирә белү	семинар
– укылган әсәрнең эчтәлеген сөйли һәм нәтижә ясый белү, аңа үз мөнәсәбәтеңне белдерә алу	түгәрәк өстәл билгеле зачет
– уку һәм сөйләм барышында орфоэпик нормаларны саклау	чыгыш, докладлар билгеле зачет
Белемнәр:	
– татар халкының мәдәни мирасын, тарихын белү	сочинение, тест
– татар театры тарихын, күренекле театрлар, беренче театр артистларының исемнәрен белү	телдән җавап, тест
– халык авыз ижаты жанрларын, халык йолаларын, бәйрәмнәрен белү	семинар
– күренекле шагыйрьләр, язучыларның биографиясен белү	семинар, түгәрәк өстәл

-танылган рәссамнар, композиторлар, аларның әсәрләре турында сөйли белү	чыгыш, докладлар
-кеше әгъзаларының, авырулар, авыру билгеләре, авырту билгеләре, дару үләннәренә русча – татарча әйтелешен белү	язма әш

Дәүләт автономияле
һөнәри белем бирү
учреждениесе “Түбән
Кама медицина
көллиате”

Татар теле укытучысы

Л.И.Юсупова

Тематик план

Укыту фәне: Татар теле һәм һөнәри сәйләм сәнгате

Белгечлек 34.02.01 Шәфкать туташы эше

Практик дәрес**196 сәгать**

№	Тема	Количество часов
1 курс		
1.	Татар халкының тарихи мәдәни мирасы.	2
2.	Сәнгать. Милли киём үрнәкләре.	2
3.	Бизәнү әйберләре. Ювелир сәнгате.	2
4.	Татар этногенезы килеп чыгышы.	2
5.	Татар” атамасының барлыкка килү тарихы.	2
6.	“Тарихи –мәдәни мирас” темасы буенча сочинение.	2
7.	Күренекле мәгърифәтчеләр.	2
8.	Татар милли мәдәнияте үсеше.	2
9.	Татар театры тарихы.	2
10.	Күренекле драматург К. Тинчурин. «Зәңгәр шәл», “Сүнгән йолдызлар” һ.б. әсәрләре.	2
11.	Драматург Г.Камал ижаты. “Беренче театр” һ.б.әсәрләре.	2
12.	М. Фәйзи «Галиябану» музыкаль драмасы.	2
13.	Сочинение «Минем яраткан театр героем».	2
14.	Г. Тукай ижаты. Шигырьләрендә сәясәт,мәхәббәт,туган як,туган тел темалары.	2
15.	Г.Тукайның сатира өлкәсендәге эшчәнлеге.	2
16.	Герой – шагыйрь Муса Жәлил. Сугыш чорына кадәр булган һәм сугыш чоры ижаты	2
17.	”Моабит дөфтәре” циклы.	2
18.	Татарстан Республикасы символлары.	2
19.	Түбән Кама шәһәре тарихы. Безнең көллият.	2
20.	“Мәдәни мирас” бүлеге буенча тест.	2
2 курс		
1.	Тел турында гомуми мәгълумат. Тел турында законнар.	2
2.	Татар теленең үзенчәлекләре.	2
3.	Халык авыз ижаты.Татар мифологиясе	2
4.	Татар мифологиясе.	2
5.	Афористик ижат төрләре.	2

6.	Болгар чоры - XX гасыр татар халык ижаты.	2
7.	Йола һәм уен жырлары.	2
8.	Халык авыз ижаты “ темасы буенча семинар.	2
9.	Халык йолалары һәм бәйрәмнәре.	2
10.	Календар йолалар һәм бәйрәмнәр	2
11.	Көнкүреш йолалары, аларның әһәмияте.	2
12.	“Халык йолалары һәм бәйрәмнәре” темасы буенча семинар.	2
13.	Татар әдәбиятында медицина темасы. Г.Әпсәләмовның тормышы, ижаты.	2
14.	Ак чәчәкләр” романында медицина хезмәткәрләренең фидакарь хезмәте.	2
15.	Ак чәчәкләр” романы.	2
16.	Г.Кутуй тормышы һәм ижаты. “Вөҗдан газабы” әсәре.	2
17.	“Вөҗдан газабы” әсәре.	2
18.	М.Маликова тормышы һәм ижаты.	2
19.	“Шәфкат” әсәре.	2
20.	“Шәфкат” әсәре.	2
21.	С.Сөләйманова ижаты.	2
22.	“Гөлбадрән” әсәре.	2
23.	“Гөлбадрән” әсәре.	2
24.	Н.Гыйматдинова ижаты.	2
25.	Н.Гыйматдинова ижатында халык медицинасы.	2
26.	Н.Гыйматдинова ижаты буенча семинар.	2
27.	“Татар әдәбиятында медицина темасы” буенча түгәрәк өстәл.	2
28.	Билгеле зачет	2
3 курс		
1.	Медицина терминнары сүзлегә. Медицинага кагылышлы сүзләрнең русча – татарча әйтелеше.	2
2.	Кеше әгъзаларның русча – татарча әйтелеше.	2
3.	Кеше әгъзаларның русча – татарча әйтелеше.	2

4.	Авырулар һәм аларның билгеләренен русча – татарча әйтелеше.	2
5.	Медицина хезмәткәрләренен сөйләм әдәбе. Вазыйфалары,бурычлары.	2
6.	“Медицина терминологиясе” темасы буенча тест.	2
7.	Дару үләннәренен русча – татарча әйтелеше.	2
8.	Дару үләннәренен русча – татарча әйтелеше.	2
9.	Татарстанның яшел даруханәсе.	2
10.	Язма эш.	2
11.	Әдәби әсәрләрдә Ана образы бирелеше. Шәриф Хөсәенов – врач драматург	2
12.	”Әниемнең ак күлмәге” әсәре.	2
13.	”Әниемнең ак күлмәге” әсәре.	2
14.	Туфан Миңнуллин тормышы һәм ижатына күзәтү.	2
15.	“Әниләр һәм бәбиләр”әсәре.	2
16.	Сочинение “Әдәби әсәрләрдә Ана образы бирелеше”	2
17.	Татар драматургиясе. Татарстанда театрлар.	2
18.	Күренекле театр артистлары.	2
19.	Татар театрының классик әсәрләре. Премьералар.	2
20.	Караган спектакльгә бәяләмә язу.	2
21.	Күренекле шагыйрьләребез ижаты. Дәрдемәнд,Һ Такташ ижаты.	2
22.	Х.Туфан,С.Хәким ижаты.	2
23.	Бүгенге көн шигъриятенә күзәтү.Р.Харис, Р.Миңнуллин һ.б.ижаты.	2
24.	Күренекле композиторлар: С.Сәйдәшев, С.Садыкова, Заһидулла һәм Фәрит Яруллиннар ижаты.	2
25.	Р.Яхин,Н.Жиһанов ижаты.	2
26.	Күренекле рәссамнар: Х.Якупов, И.Зарипов.	2
27.	Б.Урманче – рәссам,скульптор, график.	2
28.	“Бүгенге көн драматургиясе,композиторлары,рәссамнары, шагыйрьләре” темалары буенча докладлар,чыгышлар.	2
29.	Татар классик әдәбияте. Г.Исхакый ижаты.	2
30.	Г.Бәширов тормышы һәм ижаты.	2

31.	Ә.Еники тормышы һәм ижаты	2
32.	Ә.Еники тормышы һәм ижаты	2
33.	М.Мәһдиев тормышы һәм ижаты.	2
34.	М.Мәһдиев тормышы һәм ижаты.	2
35.	Бүгенге көн прозасына күзәтү. Фәат Садриев “Бәхетсезләр бәхете”әсәре.	2
36.	Фәкил Сафин ижаты.”Шәүлә”, “Гөлжиган” әсәрләре.	2
37.	Зифа Кадыйрова ижаты.	2
38.	Зифа Кадыйрова ижаты.	2
39.	Зифа Кадыйрова ижаты.	2
40.	Бүгенге көн прозасы буенча түгәрәк өстәл.	2
41.	Якташым – милләт күрке. Түбән Кама төбәгенең ижади шәхесләре.	2
42.	Разил Вәлиев ижаты.	2
43.	Фәтхулла Абдуллин ижаты.	2
44.	Фәтхулла Абдуллин ижаты.	2
45.	Марс Хафизов ижаты.	2
46.	Мария Логинова,Никифор Тукмачев ижаты.	2
47.	“Якташым – милләт күрке” темасы буенча семинар	2
48.	Эшкә урнашу. Рәсми эш кәгазьләренең төрләре,кулланылыш сфералары.	2
49.	Эшкә урнашу. Рәсми эш кәгазьләренең төрләре,кулланылыш сфералары.	2
50.	Билгеле зачет.	2

Выписка из ФГОС
по специальности 34.02.01 Сестринское дело
Татарский язык и культура профессиональной речи

В результате освоения учебной дисциплины обучающийся должен **уметь:**

- владеть главными видами речевой деятельности на изучаемом языке: аудированием, говорением, чтением и письмом;
- беседовать на заданную тему, используя в речи образцы татарского речевого этикета;
- строить речь с употреблением изученной лексики;
 - осуществлять речевой самоконтроль; оценивать устные и письменные высказывания с точки зрения языкового оформления, эффективности достижения поставленных коммуникативных задач;
 - анализировать языковые единицы с точки зрения правильности, точности и уместности их употребления;
 - проводить лингвистический анализ текстов различных функциональных стилей и разновидностей языка;
 - использовать основные виды чтения (ознакомительно-изучающее, ознакомительно-реферативное и др.) в зависимости от коммуникативной задачи;
 - извлекать необходимую информацию из различных источников: учебно-научных текстов, справочной литературы, средств массовой информации, в том числе представленных в электронном виде на различных информационных носителях;
 - создавать устные и письменные монологические и диалогические высказывания различных типов и жанров в учебно-научной (на материале изучаемых учебных дисциплин), социально-культурной и деловой сферах общения;
 - применять в практике речевого общения основные орфоэпические, лексические, грамматические нормы современного русского литературного языка;
 - соблюдать в практике письма орфографические и пунктуационные нормы современного татарского литературного языка;

В результате освоения учебной дисциплины обучающийся должен

знать:

- связь языка и истории, культуры татарского и других народов;
- смысл понятий: речевая ситуация и ее компоненты, литературный язык, языковая норма, культура речи;
- основные единицы и уровни языка, их признаки и взаимосвязь;
- орфоэпические, лексические, грамматические, орфографические и пунктуационные нормы современного татарского литературного языка; нормы речевого поведения в социально-культурной, учебно-научной, официально-деловой сферах общения.

5.1. Медицинская сестра/Медицинский брат (базовой подготовки) должен обладать общими компетенциями, включающими в себя способность:

ОК 1. Понимать сущность и социальную значимость своей будущей профессии, проявлять к ней устойчивый интерес.

ОК 2. Организовывать собственную деятельность, выбирать типовые методы и способы выполнения профессиональных задач, оценивать их выполнение и качество.

ОК 4. Осуществлять поиск и использование информации, необходимой для эффективного выполнения профессиональных задач, профессионального и личностного развития.

ОК 5. Использовать информационно-коммуникационные технологии в профессиональной деятельности.

ОК 6. Работать в коллективе и команде, эффективно общаться с коллегами, руководством, потребителями.

ОК 8. Самостоятельно определять задачи профессионального и личностного развития, заниматься самообразованием, осознанно планировать и осуществлять повышение квалификации.

ОК 10. Бережно относиться к историческому наследию и культурным традициям народа, уважать социальные, культурные и религиозные различия.

5.2. Медицинская сестра/Медицинский брат (базовой подготовки) должен обладать профессиональными компетенциями, соответствующими видам деятельности:

ПК 1.1. Проводить мероприятия по сохранению и укреплению здоровья населения, пациента и его окружения.

ПК 1.2. Проводить санитарно-гигиеническое воспитание населения.

ПК 1.3. Участвовать в проведении профилактики инфекционных и неинфекционных заболеваний.

ПК 2.1. Представлять информацию в понятном для пациента виде, объяснять ему суть вмешательств.

ПК 2.2. Осуществлять лечебно-диагностические вмешательства, взаимодействуя с участниками лечебного процесса.

ПК 2.3. Сотрудничать с взаимодействующими организациями и службами.

ПК 2.7. Осуществлять реабилитационные мероприятия.

ПК 2.8. Оказывать паллиативную помощь.

ПК 3.1. Оказывать доврачебную помощь при неотложных состояниях и травмах.

ПК 3.2. Участвовать в оказании медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях.

ПК 3.3. Взаимодействовать с членами профессиональной бригады и добровольными помощниками в условиях чрезвычайных ситуаций.

ПК 4.1. Организовывать подбор и расстановку среднего и младшего медицинского персонала.